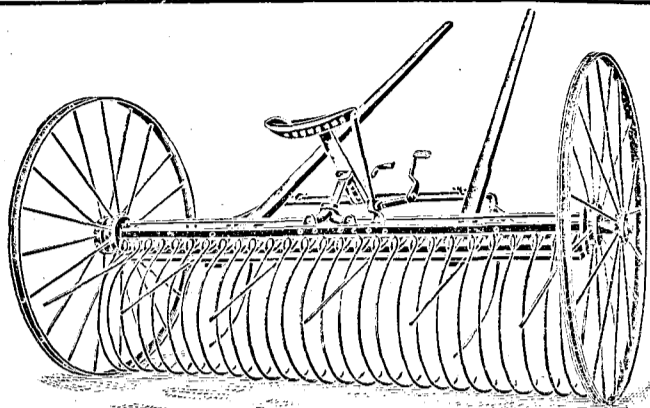

ERDÉLYI GAZDA

XXXVIII. EVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1906. JULIUS 15.

28. SZÁM

KÜHNE E. hazánk legrégebb mező-**MOSONBAN**
gazdasági gépgyára által

elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSOROS KAPÁLÓESZKÖZÖK,

Columbia Cultivátorok, Herrmann kapálók.

Eredeti Laass-féle 6 soros Kapálógépek,

Burgonyamivelő eszközök,
Szénagereblyék, Szénaforgatók,

OSBORNE

1672

kéveköti és marokrakó aratógépek, fűkaszaló gépek, stb.

Főraktár:

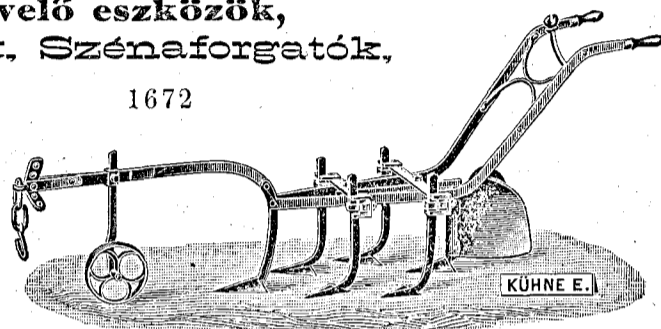
Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókraktár:

Temesvár, Gazdaudvar.

Állandó bizományi raktár:

MARTON IGNÁGNÁL KOLOZSVÁR, FERENCZ-JÓZSEF-ÚT 3.

Törvényesen védve: Minden utánzás és utánnyomás büntetendő,
törvény-nemtudás, nem melegség:

Bíró: Vádlott, Ön az egész és utolsó pénzt céltalanul, érték és hatás nélküli szerekre pazarolta, dacára annak, hogy úgy mint mindenki, Ön is tudhatta, hogy Thierry-féle balszam és centifolia-kenőcs a legmegbízhatóbb és a leghatásosabb szerek minden esetben és ezt a főszövegeket ez-reivel lehet bizonyítani.
Vádlott: Sajnos, többször hagytam magamat félrevezetni és minden nekem felkínált érték és hatás nélküli szerhez folyamodtam, amit azonban őszintén sajnállok.

Bíró: A tudatlanság a törvény szerint nem menthető, vagy igazoló ok. Miért nem hozta meg magának Thierry gyógyszerésztől Pregrádából a köszönőleveleket ezreit tartalmazó füzetet, amit bárki is ingyen és bérmentve megkaphat?

Vádlott: Ez a körülmény, sajnálatra, elöttem ismeretlen volt.
Bíró: Azon kikötéssel, hogy e mulasztást a jövőben pótolni fogja, most felmentem azon vád alól, hogy az ön maga és családja iránti gondosságot elmulasztotta. De igérje, hogy jövőben óvakodni fog lépni és nem veszi majd a sokféle hatás nélküli haszontalan szereket és hamisítványokat s csakis a Thierry-féle balszamt és centifolia-kenőcsöt fogja meglepő hatásuaknak tartani. Az egészség törvényeit okvetlen be kell tartanunk, mert ezek elhanyagolása betegségek és a szervek elgyengülése által bünhődnek. Az emberiség segítségére, a betegségek és fájdalmak lecsillapítására legbiztosabban Thierry szeret szolgálnak és senkinek sem kell tovább hiábavalóan szenvedni, ha ezen olcsó szerek mindig a háznál vannak és állandóan alkalmazzák.
A Thierry-balszam páratlan szer köhögés, katarrus, mellfájás, tüdővész, toroklob, rekedtség, bronhitis, májelfajulás, gyomor-

görcsök, kolika, emésztési zavarok és különösen influenza ellen és biztos gyógyulást hoz mindenkinek.

Ára 12 kis-, vagy 6 dupla-üveg, vagy pedig egy nagy különlegességi üvegnek 5 korona bérmentesen.

Thierry centifolia-kenőcs a netovábbja a szereknek sebek és gyulladásoknál, mell és mellkeményedéseknél, keléseknél, sértéseknél, karbunkulusoknál, kegyenyeknél, hólyagoknál és gyermekfeltöréseknél. Megpuhit és megnyit minden szálkát vagy a testbe jutott idegen dolgot. Idejekorán alkalmazva megakadályoz minden vérmérgezést és feleslegessé tesz minden operációt.

Egy tégly ára bérmentve 3 korona 60 fill.

A tájékoztató füzetet ezernyi elismeréssel bárki is ingyen és bérmentve megkapja.

A szerek szétküldése csakis a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett történik.

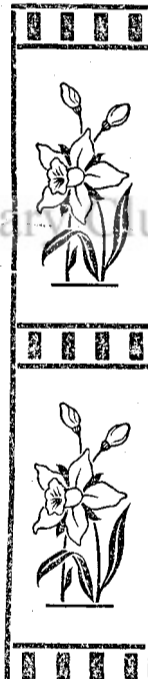
Megrendelési cím:

THIERRY A. gyógyszerész Pregráda Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Kapható: Török József és dr. Egger J. L. gyógyszerészeknél Budapesten, Vértes Lajos gyógyszerésznél Lugoson és minden nagyobb gyógyszerertárban és drogueriában. 1723

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregráda bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Mint gyakornok

helyet keres f. évi aug. 1-től magyar vidéken, kisebb vagy nagyobb birtokon egy 16 éves, német ajku, keresztény, testileg jól fejlődött ifju, ki a szakiskola 4 osztályát végezte azon célból, hogy a gazdasági középiskolába való felvételre szükséges egyévi gyakorlatot elsajátítsa. Ajánlatok a követelések megjelölésé o o mellett intézendők o o

Schiel Róza papirgyárhoz
Nagyszébenben.

1766

Gőzcséplőkészletek, 2¹/₂-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb Mezőgazdasági gépek

1458

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

HEUCKE A.
HAUSNEINDORF-I

GŐZEKEGYÁR

magyarországi
vezérképviselősége:
Budapest,
VI., Teréz-körút 31.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH, P^o
 Budapest, Váci-körút 63.
 által a leg. olcsóbb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
 szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
 tisztító-rosták, kólyozók, kaszáló- és aratógépek,
 szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
 kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-
 morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
 szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
 egyéb gazdasági gépek.

Törlesztő kölcsönök.

— AZ —

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank
 Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-
 birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített
 telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv — Bérhá-
 zaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület
 vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas
 összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsö-
 nöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök
 közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással
 készséggel szolgál az

Igazgató tóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as árfolyam.

Cséplőgép-tulajdonosok!

A belügyminiszteri 1903/73565.
 o o sz. rendelettel előirt o o

mentőszekrények

gőzgépekhez kemény fából tel-
 jesen felszerelve 30 koronáért,
 járgánygépekhez pléhdoboz-
 ban 6 kor.-ért, beszerezhetők a

Magyar orvosi műszertárban
 — orvosi műszerek, kötszerek, és sérvkötők gyára —
 Budapest. VII., Kerepesi-út 32.
 Pótláshoz szükséges egyes szerek
 jutányos árért szállítanak. 1752

**Gazdasági kereskedelmi és ipar-
 bank Részvény-Társaság**
 BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.
 Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603
 Cheque számla: a Magy. Iessz. nit. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA
 utján törlesztéses jelzálogkölcsönt
 földbirtokokra, továbbá városi bérhá-
 zakra legelőnyösebb feltételek
 mellett és leggyorsabban bonyolít
 le az érték legmagasabb arányáig.
 Megkeresésnél beküldendő a te-
 lekkönyvi kivonat és kataszteri
 birtokiv.

VÁLTÓ.
 kölcsönt gazdáknak, birtokosok-
 nak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT
 sorsjegyekre, értékpapi-
 rokra és vidéki takaré-
 pénztári részvényekre
 a legelőnyösebb módon eszközöl.

**Árjegyzék, költségvetés és szaksterü felvilágosítás
 ingyen.**

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges
 megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA
 utján szállít csakis elsőrendű
 gyártmányban legkedvezőbb sze-
 tési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
 Gőzcséplő-készleteket,
 Tolókerék-rendszerű vetőgépeket,
 Egyetemes acél-ekéket,
 Gazdasági malomberendezéseket,
 Tejgazdasági gépeket,
 Fűrészyári berendezéseket.
 Szecskavágókat, 1461
 Répvágókat,
 Morzsolókat,
 Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-
 gépek és eszközök, tejtelepek, szu-
 kor-, szesz- és keményítő-gyárak be-
 rendezése. Műtrágya, erőtakarmányok
 Derbymelasse, zsák, ponyva stb. stb

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek
 megfelelően berendezett műtermü-
 ket a nagyérdemű közönség becses
 figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár Miskolc
 Mátyás király-tér 10. Városház-tér 20.

Dés S.-A.-Ujhely
 Felső-sétátér. Főtér 9.

1729 **Sárospatak**
 Kossuth Lajos-u. 70.

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszközgyár.

Központ:

BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság
 1727 és iparüzem számára.

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.
Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó
 nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Mezőgazdasági Áruhitelbank

Részvény-társaság.

Budapest, V. ker., Báthory-utca 5.

BANKOSZTÁLYA: előnyös feltételek mellett
 nyújt mezőgazdáknak sze-
 mélyi hiteli kölcsönöket, ke-
 zes nélkül.

ÁRUOSZTÁLYA: mindennemű MÚTRÁGYÁK
 KARTELEN KIVÜL) u.m.:
 superphosphát,
 thomassalak,
 chilisalétrom,
 kainit, 1650
 kalisót,
 valamint az összes erőtakar-
 mányok eladásával foglalkozik.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi
szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szu-
 perfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdezősködések intézendők.

(1477)

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 2 ÉVRE 6 KOR.,
4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÓNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMENY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Növénytermelési kísérleti állomás Kolozsvárt.	341
A búza ára.	342
A székely lóról, különös tekintettel a csiki viszonyokra. <i>Gegesi Kiss Ernő.</i>	342
A karakuljuh használatáról.	343

Kisebbszakközlemények:

Védekezés a háziállatok fertőző betegségeivel szemben.	344
--	-----

Kormányintézkedések:

M. kir. halálettani és szennyviz-tisztító kísérleti állomás.	344
--	-----

Vegyes közlemények:

Kolozsvármegye szőlőművelésének föllendítése.	345
---	-----

Mirdetések:

Növénytermelési kísérleti állomás Kolozsvárt.

— Gazdaértekezlet az E. G. E.-ben. —

Az Erdélyi Gazdasági egyesület az erdélyrészi gazdaközönségnek ezen lapok hasábjain megnyilatkozott véleménye alapján kérte a földművelésügyi minisztert, hogy az erdélyi részre kiterjedő hatáskörrel, Kolozsvár székhellyel egy *növénytermelési kísérleti állomást* állítson föl. A miniszter a jól megindokolt kérésre megbízta *Cserhádi Sándort*, a magyaróvári növénytermelési kísérleti állomás vezetőjét, hogy egy gazdákból álló értekezlet előtt tájékoztató előadást tartson erről a kérdéssel. Folyó hó 11-én tartott meg ez az értekezlet és előadás az E. G. E. tanácstermében, amelyen jelen voltak: br. Bánffy Ernő elnök, gr. Bánffy Miklós, Beke László, Barna Balázs, Bocsánczi László, Bocsánczi Tódor, Cserhádi Sándor, Csérer Lajos, Eber Ernő, Faber Sándor, Gruner Károly, Gyárfás Benedek, Juhász Árpád, Kovács Béla, Kürti Dezső, Lészai Ferenc, Márky Jenő, Mudra Alajos, dr. Seyfried Károly, Szabó Döme, Szemere Bálint, dr. Szentkirályi Ákos, gr. Teleki Ferenc, Tokaji László, Tulogdi Samu, Varga Kálmán, Visky Dezső, Voith Miklós.

Az értekezletet br. *Bánffy Ernő* elnök nyitotta meg, aki előadta az értekezlet tárgyát szolgáló növénytermelési kísérleti állomás ügyének állását, az E. G. E. ez irányban tett lépéseit, a földművelésügyi miniszternek intézkedését és fölkérte Cserhádi Sándort az előadás megtartására.

Cserhádi Sándor előadta, hogy mikor most először hallotta egy erdélyrészi növénytermelési állomás létesítésének kívánságát, igen megörült annak, mert föllelve látni látta azt a tervet, amelyet már régebben, gr. Bethlen András ministerségének idejében táplált. Ennek a kívánságnak a jogosultságát erősen támogatja az a távolság, amely Magyaróvár meg Kolozsvár és Erdély egyéb pontjai között van. A növénytermelési kísérleti állomás Magyaróvárról is próbált Erdélyben kísérleteket végezni, de ez csak kis mértékben sikerülhetett, mert a viszonyok és kísérletezők megítélése, a kísérletek kiválasztása és azok ellenőrzése oly távolságból alig lehetséges.

Üdvösnek és szükségesnek tartja tehát azt, hogy Erdély részére Kolozsvárt egy növénytermelési kísérleti állomás szerveztesék. A kísérleti állomás célja a növényter-

mesztési ismeretek terjesztése, még pedig a legmeggyőzőbb eszközzel, a példaadással, a kísérletezéssel, amely a fölkarolandó jót megösmerteti, a beváltat elterjeszti. Elmondja, hogy például Magyarországon a régebben termesztett Chevalier sörárpa helyébe a Hanna árpa ilyen kísérletek tapasztalatai alapján terjedt el. Hogy ezek a kísérletek mindjobban elterjedjenek, az országban nem egy, vagy két, hanem öt növénytermelési kísérleti állomásra lenne szükség.

A kísérletezésnél főlvnek tartja, hogy az egyszerű legyen, olyan, amelyet a gazda nagyobb fáradság nélkül végezhet. A kísérleteknek három irányban kell mozogniok: a talajmunkálat, a vetőmag és a trágyázás, illetőleg műtrágyás terén. A kísérleti állomás föladata az, hogy ezen tágas területeken belül végzendő kísérleteket a viszonyok ösmerete alapján megállapítsa, kezdeményezze és megfigyelje. Ezen föladat végzésére van szükség Kolozsvárt is egy kísérleti állomásra, amely az állam részéről megfelelő anyagi és szellemi erővel legyen fölrüházva, egész különálló és más foglalkozás által le nem kötött vezető alatt álljon. Kívánatosnak tartja, hogy kezdetben, amíg az intézmény egészen meg nem erősödött, elegendő tapasztalatot nem szerzett, a magyaróvári kísérleti állomással legyen összefüggésben.

Gruner Károly mint gyakorlati gazda szólt a kérdéshez és rámutatott arra, hogy az E. G. E. éppen a gyakorlati gazdáknak az Erdélyi Gazdában kifejtett kívánsága alapján tette meg a szükséges lépéseket és köszönet illeti *Darányi* minisztert, hogy ezt az ügyet oly jóindulattal fogadta és Cserhádi Sándort, hogy a miniszter előtt az erdélyi gazdák kívánságát pártolta és az állomás célját itt most oly meggyőzően fejtegette. Igen fontosnak, az erdélyi mezőgazdaság fejlődésére nézve irányadó fontosságúnak tartja a kísérleti ügy erdélyi fejlesztését, amelynek praktikus haszna szinte értékelhetetlen.

Indítványára és dr. Szentkirályi Ákos fölszólalása után az értekezlet fölkéri az E. G. E. elnökséget, hogy fölterjesztésben kérje a földművelésügyi minisztert,

— Jobb és —
megbízhatóbb
— magvakat —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
M * Ödön

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. 1006

Gabona osztály.	Vetőmag osztály.	Gép osztály.
Erotakarmány osztály.	Gazdasági anyagosztály.	Biztosítási osztály.
Tenyészállat osztály.	Borgazdasági osztály.	Díjszabási osztály.
Szövetk. sertéshizlalás.	Háztartási cikkek.	Baromfi-tenyésztési cikkek.

Alaptőke: 711,400 kor. Tartalékalap: 230,000 kor. Forgalmi
visszatérítési alap: 118,773 korona. Tagok száma: 1299.

Az 1906. évi aratási és cséplési árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár.

Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő. Nyomatványokat szívesen küldünk.

intézkedjék egy, a talajmvelési, talaj-erővisszapótlási és növénytermesztési ösmeretek terjesztésére és ezáltal a népjólét emelésére Erdélyben szükséges, a helyi gazdasági tanintézetől független, kellő anyagi és szellemi erővel ellátott növénytermelési kísérleti állomásnak Kolozsvárt való létesítése iránt.

Az értekezlet megleghangu táviratban mondott köszönetet a földmvelésügyi miniszternek az ügy fölkarolása és támogatásáért.

= A buza ára. Kétségtelen, hogy ez most a gazdák legaktuálisabb kérdése, hiszen a föld, munka és befektetés egy évi jövedelme a legtöbb gazdaságban attól függ, hogy mennyi buza termett és hogy milyen áron értékesül az. Ezzel a themával a foglalkozik *Az Ország* vezetőhelyén *Rubinek* Gyula és a következőket írja:

Magyarország buzaszükséglete a vetőmaggal együtt 32 millió métermázsával bőven van fedezve, míg Ausztria szükséglete 12 millió métermázsa. Ez összesen 44 millió métermázsa. Termett pedig 46—47 millió métermázsa buza. Ezt a 2—3 millió métermázsa többletet kivinni nem tudjuk, mert ahhoz még mindig magasak a belföldi buzaárak. Ez a mennyiség tehát állandóan nyomást gyakorol majd az árakra s bekövetkezik az, hogy az alacsonyabb árak folytán fokozódó buza fogyasztás felveszi a 2—3 millió métermázsa termésfelesleget is.

Ezen a bajon korántsem segítünk azzal, hogy a buzát visszatartjuk százan, ezren, egyszóval elegenden ahhoz, hogy a buza ára a megcsökkent kinálat folytán emelkedjék, talán épp arra a nivóra, amelyet a nemzetközi ár plusz buzavám eredményez.

Lehet, hogy ilyképp elérjük a 20—22 koronás buzaárát, csak hogy annak szomorú következményei lehetnek, mint minden spekulációnak. Volt már eset reá, hogy a gazdákat a buza visszatartására buzdították s a következmény az lett, hogy az őszi magasabb buzaárakat tavasszal egy nagy áresés követte.

A buza visszatartásával nem tüntetjük el a felesleget, hanem még növeljük azt. Az egyszer elmúlt fogyasztás elveszett a termelőknek nézve s ha azt annak idején teljes mértékben ki nem aknáztuk, akkor az el nem fogyasztott áru a nyakunkon marad s nyomja az árakat.

A buza árának emelkedését a védvám mellett következő eszközöktől várhatjuk:

1. A buzatermelés megszorításával területileg, ami még mindig nem jelenti, hogy a termés mennyisége ezáltal apadni fog.

2. Oly intézkedések életbeléptetése által, melyek buzafeleslegeinknek a külföldön való elhelyezését akár buza, akár liszt képében elősegítik s ilyképp a buzavám érvényesülését lehetővé teszik.

3. Gabonaraktári szövetkezetek felkarolásával.

4. A gabonatözsde olyatén szabályozásával, hogy ott a tőzsdejáték betiltassék s a gazdaközönség befolyása a tőzsde vezetésére biztosítottassék.

Addig is pedig, míg ez meglesz, a gazdák osszák be úgy az eladást, hogy az egész év áralakulását kiaknázhassák, vagy ha pillanatnyilag az áralakulás tényleg olyan, hogy a gazda amellet számítását megtalálja, úgy

adja el egész buzatermését, de a buza hosszas visszatartásával ne spekuláljon, mert abból csak annak lesz haszna, aki az esetleg beálló áremelkedést bölcsen kihasználja.

A székely lóról, különös tekintettel a csiki viszonyokra.

E lapok folyó évi 27. számában jól esett olvasnom „A székely lótenyésztésről“ című cikket; mert a sorok eszembe juttatták az írójokkal közös s nekem kedves emlékeit ifjúságunknak, a mikor mint vérszerinti székely atyafiak s jó barátok válogattuk a maihoz képest olcsó árban a szászrégeni vásáron, az oda behajtott gyergyói székely lovakat, s ügygyel-hajjal betanítva őket, zörgős szánkókon jártuk rajtuk a Nyárad és Küküllő völgyben még akkor épen s ősi tulajdonban lévő curiákat... látogattuk a rokon családokat... Mennyi édes emlék fűződik e kórhoz, tudom Pálffy Gyula sem felede el. én sem feledek el soha... Láttuk, ő is én is, otthon apánk, nagyapánknál a székely lovat, s miután mind a ketten szerettük egyebek mellett a szép lovat is, meg is őriztük az igazi székely ló képét emlékünknél. Nekem különösen két kiváló példány él élénken emlékezetemben, a „Szennyes“, melyre először űtem fel az öreg torboszlói Bereczky László nagyapám udvarán úgy lopva, mint 6 éves gyermek, a másik a Tarka“ egy porcellán tarka gyergyói származású ló, melyen „feleséget jártam keresni“. E két ló között, ámbár hogy mindakettő tiszta székely ló volt, nagy a különbség, mert míg a Szennyes 160—162 cm., addig a Tarka csak 150 cm. magas volt. Mi az oka ennek? Az eredet. Előbbi maroszéki, utóbbi gyergyói származású. Pálffy Gyula cikkében mint mondja, portrait ad a székely lóról, még pedig akik ismerték a székely lovat, elmondhatjuk, hogy a portrait kitűnő! Nem emlékezik meg azonban Pálffy arról, ami pedig tiszta tény, hogy a székely lónak kétfélesége volt a nagy és a kicsi. Előbbiből való volt a Szennyes, utóbbiból a Tarka. Küllemük, véralkatuk egészen egyforma, csak a nagyságban van lényeges eltérés; mert egyik 160 cm. magasságot is elért, másik azonban átlagban 145 s legfennebb csak 150 cm. magas. Előbbit Maroszék, Udvarhelyszék, s Háromszéken s itt-ott Alsíkon, utóbbit pedig kizárólag csak Gyergyóban, továbbá Tölgyes, Békás és Gyimes vidéken s Felcsíkon tenyésztették. Előbbi, miután az a céljuknak (kocsi és háta ló) megfelelőbb s már csak a magasságnál fogva is tetszetősebb, parádésabb volt, a „lófő“ avagy amint Pálffy Gyula mondja: a „tekintetes családok“ lova volt, s e családoknak, mint birtokosoknak eltűnése folytán, a magyar lótenyésztés nagy kárára, kiveszett már egészen.

A második a köznép mindennapi szükségleteire használtatott, hordta a deszkát Gyergyóból Segesvárra, Brassóba; de ha kell, parádézik is jó tartás mellett, hogy megirigyelhetné bármelyik arabs. E ló székely embernek olyan állatja, mint a homok sivatag lakójának a teve, mely tűr éhséget, szomjúságot, hideget, meleget, s ha kell szügybe vágott fejjel táncol, de épp úgy viszi másodmagával is a 10—15 mázsa terhet s térdre nem esik soha, hogy bocsánatot kérjen, mint Pálffy mondja: azért, hogy lónak mert születni! E félesége a székely lónak, talán éppen azért, mert kicsiny volt s e miatt a „lóbelér“ mint a székely ember mondja: „ügyet sem vetett rá“, még ma is meg van, habár

itt-ott el is van csenevészve; nemcsak meg van, hanem még ma is segítő társa, „kereső testvére“ a székely embernek, aki fa huzatás és fuvarozásból él!

Mig nem járt a székely földön „gözös“, addig a „mokány“ ökörral húzatta a csiki székely az erdőben a „tökét“, de most már nagy a fakeskedelem, sietni kell, így hát e kis székely lóra maradt a favontatás és fuvarozás nehéz feladata, s e munkálatoknál nem is lesz az soha semmi igavonó által pótolható. Mincs a világon, talán a szamar és öszvéren kívül más állat, mely a csiki havasok útnak nevezett meredek köves csuszósain a 10—11 méter hosszú szál fát lehuzni, de még ott bár járni is tudna, csupán a székely ló. A székelység legnagyobb érdeke jó formán a mindennapi kenyérkereset biztosítása kívánja okvetlenül tehát, hogy e kincse a székely hegyvidéknek el ne vesszen soha, hanem jó tulajdonságai fokoztassanak, a rosszszak elenyésztesenek és így alapanyaga lehessen e lófeleség a székelynép boldogulhatóságának vagy legalább is életfenntartási eszköze, munkatársa, segítője maradjon, mint eddig is volt.

A nyugati szarvasmarhatenyésztés nagy tért hódított s hódít napról napra, ezzel paralell fogy a magyar-erdélyi marha a székely földön is (az egyetlen Csík, ahol még a magyar-erdélyi marha tartja elfoglalva régi területét), igyekeznünk kell tehát addig, a míg nem késő, gondoskodni az igás ökör helyett igás lóról, s kérdem, melyik lófajta lehet a székelyföld hegy s völgyeiben, járatlan erdei útain, havasain, mely e célra alkalmas, talán a muraközi, mecklenburgi, mely még saját hustömegét sem bírná a havasi utakon kitaszigálni? Nem. Egyetlen e célra alkalmas s így vidékünkön nagy jövőre jogosult a kis székely ló. Igénytelensége, ép, erős, edzett kis teste teszik erre alkalmassá s mintegy praedestinálják a székely hegyvidéknek még a messze jövőben is nélkülözhetetlen igavonójává.

Csikmegyében élek s e vármegyére terjed ki hivatalos működésem köre is, tanulmányoztam e vármegye közigazgatási viszonyait, nem kerülte el figyelmemet a lótenyésztés sem, s így abban a helyzetben vagyok, hogy közvetlen tapasztalataimként elmondhatom, hogy szerény nézetem szerint mik az okai annak, hogy e vidéken s valószínűleg a székelyföld egész hegyvidékén is a lótenyésztés hanyatlott s a székelylő visszafejlődött.

Azon gyergyói nagyobb lótenyésztők, kik még ezelőtt csak rövid 10 évvel is csordákban hajtották Szászrégenbe a Pálffy Gyula által adott szép portraitnak mindenben megfelelő 145—150 cm. magas székely lovat, s ott 1—1 vásáron eladtak 30—40 drbt. az akkori viszonyokhoz képest magas árakon, futni kezdettek a „nagy ló“ után s oda törekedtek, hogy a katonai mértéket megűtő lovat neveljenek. Szakértelem nem volt, vettek hát az illetők „nagy“ mént, rendszerint kimustrált angol lovat, s ezzel elérték azt, hogy az azelőtt eladott 30—40 drb helyett most eladnak a katonáknak 3—4 drbot, igaz hogy az egyéni ár, mit így elérnek, nagyobb a régiénél, de a végeredmény mégis kevesebb amannál. A békási ló nem is oly régen híres volt, vette azt a ki ismerte mindenki magas áron, s a legfennebb 150 cm. magasságu lovakat kereste a nagy-magyarországi ember, sőt vett abból ismételtén maga az állam is, de főleg sokat vittek ki belőle Romániába! A Békás vidéki oláh el volt ragadtatva az aránylag

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

(1007.)

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, készelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérenemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeg szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

magas ártól, s eladta a legjobb kancákat, méneket, megmaradt a selejtes kancaanyag, melyeket más hiányában fedezettett 1—2 éves csikókkal. Ha ehhez még hozzávesszük az örökös beltenyésztést, tisztába jöttünk azzal, hogy mi az oka annak, hogy most a Békás vidékén levő 5 községben, dacára, hogy a lótenyésztésnek ott ma is megvan minden alap feltétele, alig van már néhány kanca, mely a békási ló régi jó hírnevére még emlékeztetni képes a szemlélőt.

Általában a csiki lótenyésztés hanyatlásának oka, hogy a vasutak bejövésével az erdőkihasználás rohamos, talán nagyon is rohamos fejlődésnek indulván, a fuvarozás nagy mérveket öltött. s a momentán keresetért, mely elég nagy, a székely igába és pedig terhes igába fogta az eddig csak tenyésztésre használt „kabalát“ (kanca) is, nem csak de hámba került 10—15 mázsa teher elé a 1½—2 éves csikó is. Az erdőipar fellendülése folytán minden napszámber emelkedvén, jobban kifizetni látszott magát a székelynek, ha a gyermeket nem járattja, mint addig tevő a csikókkal, s így a még meglévő csikós kancák is űrizték maradván, a kis csikókban a nagy havasi legelőkön sok kár esett. Így jutott oda a csiki székely, hogy most már azt mondja, „nem kinlódom én a csikóval“ s a melyik fedezetteti is kancáját, nem kiméli, de utolsó erejét is a jövedelmező fuvarozással ki akarja annak használni. A meglévő csikó első nyáron eljár az anyja mellett, télen elhanyagodik otthon az udvaron, egy éves korában pedig — tehát a mikor aránylag a legkevesebb értékű — miután nincs ki űrízze, eladás alá kerül, mondjuk elvesztegetik.

Ezen a bajokon a hivatásának igazán magaslatán álló méntelep-osztály tőle kitelhetőleg igyekezett már több évvel ezelőtt, belátva a veszedelmet, segíteni. Ingyen vagy aránylag olcsón — 1—2 frtért — fedező méneket adott ki és pedig a célnak mindenben megfelelő arab és lipicai fajtájukat a megszorított fedezettési állomásokra, s habár ennek köszönhető, hogy ma még Csikban mégis van sok jó székely ló, de a cél az egész vonalon így sem volt elérhető. A fedezettési állomások a dolog természeténél fogva bent lévén a falukban, ott csak azon birtokosok fedezettettek, kik a közelben laktak, de nem használták ki a méneket azon félre eső községek s havas-lakók, kik azelőtt éppen a legértékesebb székely lovakattartották.

A vagyonosabb községek is vettek méneket, de azok a közös tartás miatt rövid idő alatt eladás alá kellett kerüljenek, mint leromlott s tenyészképtelen apaállatok, s nem folyván be azok eladásából az újabb apaállat beszerzéshez szükséges pénzösszeg, a községek mén nélkül maradtak. Fentiekben vázoltam a csiki székely lótenyésztés hanyatlásának okait, most rá mutatok azon módokra, melyekkel szerény nézetem szerint, ez akadályok elháríthatók:

1. A meglévő állami fedezettési állomások szaporítása.

2. A községeknek jó s lehetőleg egy fajta és pedig miután a kancaállománynak és viszonyoknak ez felel meg legjobban, arabs ménekkel való ellátása, mi által elértetik a tetsző mérsékelt fokozatos nagyobbitása is. Ez neménekre való szigorú felügyelet és azoknak a legelőre való kibocsájtásával a régi szabad tenyésztés visszaállítása.

3. Tenyésztési központokon kellő szakszerű felügyelet alá helyezendő közös csikólegelők létesítése, hogy a kiscgazda ne kényserüljön az űriztetés nehézségei miatt csikóját egy éves korában elvesztegetni.

4. Előadások tartása, ezeken a lótenyésztési ismeretek terjesztése s a kiscgazdákkal az okszerű lótenyésztés előnyeinek s főleg jövedelmezőségének megismertetése.

5. A lótenyésztési kedv fokozása, kiállítások tartása, illetőleg díjazás útján.

6. Végül s ez a legkeményebb dió, valamely úton-módon, ha kell, hatósági intézkedéssel is, annak megakadályozása, hogy a csikó érett kora előtt sem tenyésztésre, sem igába ne legyen használható.

A földmívelési miniszter székelyföldi kirendeltsége egyéb munkálkodásai közepezt programjához híven e kérdéssel is foglalkozván, rövid fennállása óta, a rendelkezésére álló eszközökhöz képest e téren is igyekezett minden lehetőt megtenni.

Itt Csikban a kirendeltség fennállása óta szaporítottak nemcsak a fedezettési állomások, de a régiéken a mének száma is.

Gyergyóban megkezdve már a várme gyében ezideig 11 község láttatott el, a kancák minőségéhez képest kisebb-nagyobb testű arabs ménekkel, oly formán, hogy e mének nehogy a községek által eladhatók legyenek, megmaradtak a kirendeltség tulajdonában s szigorú felügyelete alatt; de hogy a régi szabad tenyésztés visszaálltassék, a mének kijárnak a kancákkal a legelőre. Ez által elértetik az, hogy 3 év múlva a mének egymással kiéserélhetők lesznek, s mihelyt az egész vármegyére minden községe elláttatik ménnel, a mihez természetesen néhány évre van szükség, jelentékeny nagy területen lesz meg az alapja a lótenyésztés fellendülésének. Az eredmény már is látszik, mert azon községekben, hol e mének elhelyezve vannak, míg eddig alig volt csikó, e tavaszon már van mindenikben 50—60 drb.

Csikszeredában létesült társulati alapon a kirendeltség közreműködésével, egy csikólegelő, Gyergyóban is folynak ez iránt a tárgyalások.

Az elmúlt télen más tárgyakkal együtt a kirendeltség a lótenyésztésről is sok községben tartatott az általa létesített gazdakörökben népies előadásokat. Fennállása óta a kirendeltség Csikban 3 lókiállítás rendezésétette segélyezés által lehetővé, még pedig elterve az általános sablontól, nemcsak hogy

megkapták az illetők a díjakat, de minden egyes felvezetett ló előnyeit és hátrányait szakemberek magyarázták meg az egybegyűlt gazdáknak, elmondván a hibáknak az utódokban való miképpen korrigálás lehetőségét.

A csikónak érett kora előtt tenyésztésre használása a mének felügyelői részéről való lelkiismeretességgel megakadályozható, de hogy igába ne fogassék az idő előtt, ez már a magán jogba ütköztvén, kissé körülményes, de egy kis jóakarattal és főleg a gazdasági ismereteknek a nép széles rétegeibe való bevitel útján talán idővel szintén megakadályozható lesz.

Gegesi Kiss Ernő.

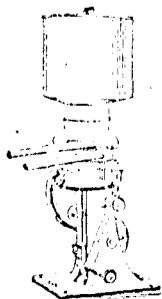
A karakuljuh használatáról.

Kühn Gyula professzor, a német mezőgazdaság atyamestere, a kiváló tudós, a múlt hó 16-án a német gazdasági egyesület állattenyésztési osztályában igen érdekes előadást tartott a karakuljuh tenyésztéséről a gyenge szántó- és erdőtalajok kihasználásának szempontjából. Mivel a karakuljuh tenyésztésének Erdélyben is a megfelelő feltételei megvannak és ezen fajta tenyésztésével több gazdaságunkban próbálkoznak is már, érdemesnek tartjuk a Kühn professzor előadásának ösmeretetését.

A karakuljuhot Kühn így írja le: Az Ázsia pusztáin élő számos juh fajta között a karakulnak nevezett fajta az általánosan ki, a többi zsírosfarkú fajtától, hogy a bárányok gyapjas bőre rendkívül értékes kereskedelmi cikk, amely „persianer“ név alatt kerül forgalomba és igen magas áron értékesül. Érdekes, hogy az ilyen gyapjas bárány bunda egy olyan juhajtától származik, amely a lehető legszűnyarabb természetű viszonyok közt él. Az újszülött karakulbárány gyapja sajátosságosan göndör, tömött, csigaszzerű és fényes és téli ruházat díszítésére kiválóan keresett. Egy ilyen bundácska átlag 16 márkába kerül és hogy a kereskedelem előtt mennyire keresett, mutatja, hogy egy lipicai áruház 1905-ben 385.000 ilyen gyapjas báránybőrt vásárolt Bocharában közel 6 millió márkáért. Ez is mutatja, hogy valóban keresett forgalmi cikkről van szó, amelynek keresettségét ugyan a divat befolyásolja, de a jó ízlés és a belőle készült szőrmeáru kitűnősége következtében számítani lehet, hogy a divat nem fog tőle eltérni.

Ezt a fajtát az ázsiai Bocharában lehet legtokéletesen alakítani és maga Kühn 1903-ban saját birtokára Bocharából hozatott 4 kóst és 26 anyát.

A fajta jellemző tulajdonsága tehát az, hogy az újszülött bárányok gyapja göndör, tömött, fényes. De a gyapjunak ez a kiváló minősége csak néhány napig marad meg. Ha azt akarjuk, hogy a szőrmeáru tökéletes minőségű legyen, akkor a harmadik—ötödik napon le kell ölni a bárányt s legfőképpen a tize-

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszkozyar

1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

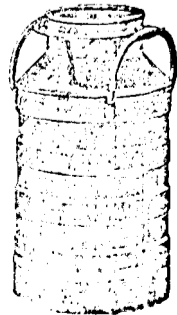
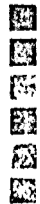
KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb áron veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

dik napig maradhat életben. Ebben a korban kell legkésőbb a bőrt lenyúzni, mert másképpen a fürtök göndörsége meglazul, azoknak kezdetben lefelé görbülő, nem is látható hegyei kiemelkednek, az egész gyapju külseje más lesz, fénye elvész, a teljes értékből sokat veszít. Olyan minőség tehát ez, amely néhány nap alatt elveszhet és már magából ebből is következik, hogy a fajtának sok olyan varietása van, amely a teljes értéket nem engedi elérni. Hogy ez a változat egyes vidékenként is mennyire előállhat, azt az ázsiai szőrme-kereskedelem egyik kitűnő ösmerőjének, Thorer kapitánynak szavaiból is következtetni lehet, aki azt mondja, hogy a karakulanyák csakis az ázsiai pusztákon örökítik át a báránnyokra a gyapjunak előbb leírt minőségét. Kühn tanár azonban azt az állítást kétségbe vonja és azt hiszi, hogy ezt a tévhitet az okozta, hogy túlságos kedvező viszonyok közé juttatták a más viszonyokhoz szokott állatokat.

Ösmerni kell az olyan pusztai juhajta életmódját, mint amilyen a karakul is. Tavasszal ezek a legbőségesebb táplálkozásban részesülnek, melynek következtében farkuk erősen megdagad, s tápláló anyagok halmozódnak föl benne, amelyet már a nyáron föl kell használni, mikor beáll az aszály ideje és csak száraz fűhöz juthatnak hozzá és amelyekre télen is szükségük van az olyan pusztákon, hol szénakészletek összegyűjtése nem lehetséges, ahol gyakran 14 napon át is hóviharak alatt vannak és száraz kórókból táplálkoznak a juhok. Ha ilyen életmódon kialakult fajtát szakadatlanul bőséges takarmányozási viszonyok közé hozunk, akkor megmagyarázható, hogy egy olyan tulajdonság, mely a születés után 5-10 nap alatt veszendőbe megy, az embryonális élet, az anyában való korai kifejlődés következtében változik és normálisan göndör, tömött és fényes bárány gyapjút nem nyerhetünk. Ezt az eljárást el kell kerülnünk.

Kühn kifejtette, hogy a karakul juhval sem a merino tenyésztéseknek, sem a husjuh-tenyésztésnek nem kell versenyt csinálni, hanem az olyan népies, paraszthuhfajtákat, amelyeknek tartása olyan, hogy télen a száraz kórókból is megélnék és egész télen rendszeresen kihajtatnak, az ilyen juhok tenyésztését lehet a karakul juhokkal emelni, javítani. Nem kell chez más, minthogy a most használt parasztkosok helyébe tisztavérű karakul juhokat használjunk. A báránybőröket illetőleg ebből az eljárásból kezdetben még nem nagy eredményre lehet számítani, de arra kell törekednünk, hogy $\frac{3}{4}$ vérű anyákat állítsunk elő és akkor egész másképpen alakul az eredmény. Hogy az ázsiai pusztákon kívül is lehetséges ez a takarmányozási viszonyok ügyes alakításával, az bizonyosnak látszik. A karakulvér folytonos belekeverésével sikerülni fog olyan változatokat előidézni, melyeknél állandó fajtaalakokat érhetünk el. Az, hogy odáig jussunk el, hogy a keresztezési termékekből a kosokat is fölhasználhassuk, az valószínűleg elérhetetlen. De ha következetesen járunk el és mindig tisztavérű karakul-kosokat használunk, akkor $\frac{7}{8}$ és $\frac{15}{16}$ vérű állatoknál valószínűleg már olyan minőséget értünk el, amely egész közel áll a tisztavérű karakulokhoz és a mostani juhállománynál sokkal értékesebb, jövedelmezőbb állományt állítottunk elő.

Kühn előadta, hogy a saját, Lindchen nevű, szegény talaju birtokán a karakul-juhok használatával már néhány év alatt is viszonylag nagyobb jövedelmet ért el és annak a

meggyőződésének adott kifejezést, hogy ha több karakulvért fog az utódokba behozni, sikerülni fog értékes anyagot a keresztezésekből előállítani és a negyedik, ötödik, hatodik generációban olyan eredményeket fog elérni, amelyek már sokat fognak nyomni a mérlegen. 16 márkát egy gyapjas báránybőrért akkor sem lehet majd elérni, de talán 10-12 márkát igen, mert hiszen már most is 5 márkát fizet a szücs az általa eladott körökért.

De az anyaállat ilyen haszon cél mellett egyéb hasznot is ad. Az anya, amely bárányt kák legfellebb a tizedik napon elveszti s még teljes tejelésében van, még fejhető és például Lindchenben $\frac{1}{4}$ literet adott naponként, még pedig 120-130 napon át. Ezt a tejet sajt készítésre igen jól föl lehet használni s annak értéke legalább 5 márkával értékelhető. De a lenyuzott bárány is még vagy 1 márka húst ad, ugy, hogy így is még 5-7 márka bevétel érhető el. De chez még az anyajuh gyapjának értéke is hozzájön, ami legalább is 2-2 $\frac{1}{2}$ márkára tehető. Tehát nagy haszon érhető így el és a karakulok használata az olyan közönséges juhtenyésztésekben, amelyek silány talajokon és téli legelőkön élnek, igen eredményes lehet.

KISEBB SZAKKÖZLEMENYEK.

+ Védekezés a háziállatok fertőző betegségeivel szemben. Ezen kérdésről *Damm* a német gazdák egyik gyűlésén következőleg nyilatkozik: A védekezésnek jelenleg sokkal nagyobb jelentősége van, mint annakelőtte, mert a gyakori állatvásárok, kiállítások előmozdítják a megfertőzést, másrészt a terjedelmesebb gazdaságokban az állatok tartása részben oly természetellenes, hogy azok fogékonyabbak a betegségek iránt. A fertőzőbetegség behurcolásának megakadályozása végett kerülni kell a fertőzött helyeket, állatot, takarmányt ily helyekről nem szabad vásárolni és az esetleg az ily vidékről származó állatokat négy hétig elkülönítve kell tartani. Ezen idő alatt ezen állatokat gondosan meg kell figyelni, hogy nem mutatkozik-e valamely fertőző betegség.

A védekezés egy másik módja, a védőoltás, mely az állatokat bizonyos betegségekkel szemben immunissá teszi. Így a sertésorbánc, amely betegségben azelőtt igen sok sertés pusztult el, a védőoltás behozatala óta elvesztette veszedelmességét. Sajnos, hogy egy másik igen veszedelmes sertésbetegséggel, a sertésvész ellen — nem tudunk még ez időszertint védőoltással megküzdeni. A védőoltás hatásosnak bizonyult a lépfene, sercezőüszög, vérvizelés, borjuvérhas és a gümőkór ellen.

A védőoltáson kívül azonban arra is kell törekedni, hogy az állatok szervezete a betegségekkel szemben ellenálló legyen, ezen körülményre azonban jelenleg még nem fordítanak elég figyelmet. Arra kell törekedni, hogy a tenyésztésnél, felnevelésnél és tartásnál az egészségi viszonyok minél nagyobb mértékben figyelembevétnessenek, mert az állatok csak akkor lesznek ellentállóak a betegségekkel szemben, ha a szövetek és szervek egészségesek.

Minden egyoldalú tenyésztés — az állatok egészségi állapotának figyelmen kívül hagyása és folyton azon állatok párosítása, amelyek tevékenységre, hizóképességre a legkiválóbbak, — az igásállatokat kivéve — lassanként az állatok degenerálódására vezet és nagy lesz az elhullási százalék. Az állatok termőképességének növelése az állattartás és

tenyésztés jövedelmezőségét fokozza, ennek dacára azt csak azon mértékig szabad fejleszteni, a míg az nem megy az egészség rovására.

Egy másik gyakori hiba, hogy a növényekállatok nem mozoghatnak eleget és hogy azokat igen bőven takarmányozzák. Mozgásra nemcsak a malacoknak és borjúknak, hanem a sertéseknek és tehéneknek is szükségük van.

Ha a gazdaság mindig frissfejtő teheneket vásárol és az elapadtakat meghizlalja, akkor a tehének kellő mozgása nem szükséges, de ahol tenyészállatokat is nevelnek, ott mellőzhetetlen feltétel, hogy a tehének naponta, mérsékelt mozgást végezzenek. Ha az állat mozgása csak a lefekvésből, felkelésből áll, akkor a mellkas nem tágul ki, és az utódok fogékonyabbak lesznek a tödővész iránt.

KORMÁNYINTÉZKEDESEK.

M. kir. halélettani és szennyviz-tisztító-kísérleti állomás. A magyar mezőgazdaság érdekének előmozdításán munkálkodó tudományos kísérleti állomások szaporodását jelenti az a cím, amelyet e sorok fölibe irtunk. Magyarország tavai és folyóvizei gazdagok halakban, rákokban s az emberi fogyasztás céljaira alkalmas mindenféle állatokban; vannak egyes magyar halfajták, amelyek az ország határain túl is méltó hírnévben állanak. Azonban dacára annak, hogy néhány nagyobb társulatunk is van, amelyek a haltenyésztés nagymérvű exploataciójával foglalkoznak, Magyarország haltenyésztése még sem áll azon a szinten, amelyen lehetne s a magyar gazda a halászatból nem huzza azt a jövedelmet, amely méltán megilletné. Az utóbbi években nagyobb erőfeszítések történtek nálunk a halgazdaság föllendítésére s a haladás szempontjából most óriás lépést jelent a m. kir. halélettani és szennyviz-tisztító kísérleti állomás megszervezése. Ennek rendeltetése egyrészt az, hogy a haltenyésztéssel foglalkozóknak, egyeseknek és társulatoknak tudományos szakszerű tanácsokkal szolgáljon, másrészt az, hogy a folyóvizeknek megszennyezését, ami az ipari vállalkozások mai korszakában nagyon könnyen megtörténhetik, megakadályozza.

Darányi földművelésügyi miniszter által kiadott szervezeti szabályzat tartalma szerint az állomás elméleti és gyakorlati irányban a halászat és haltenyésztés ügyét szolgálja. Feladata nevezetesen: 1. a halak és rákok, valamint ezek táplálékai szolgáló állati és növényi szervezetek életfeltételeit megállapítani; 2. rendszeres kísérletekkel a halak és rákok okszerű táplálását, illetve takarmányozását tanulmányozni; 3. a halastavak értékelésével s azok javításával foglalkozni; 4. a szerves és szervetlen anyagoknak a vízben élő hasznos állatokra gyakorolt mérgező hatását kutatni; 5. a vizek szennyezéséből eredő halpusztulások okait és mértékeit megállapítani; 6. a szennyvitzisztítási módokat, valamint a gyári és ipari üzemekből, nemkülönben a városi csatornákból eredő, továbbá a városi csatornákból lefolyásra jutó szennyek tisztítására vonatkozó eljárásokat úgy itthon, mint a külföldön tanulmányozni, azok eredményeit figyelemmel kísérni s az idevágó kérdésekben a hatóságoknak, egyesületeknek és magánosoknak tanácsot és útmutatással szolgálni; 7. a vizeket szennyező ipari vállalatokat a szennyvizek tisztítása körüli köteleiségeik végrehajtásában ellenőrizni, mi végből e telepeket várattalul is megvizsgálja; 8. foglalkozik a halak és rákok betegségeivel, amennyiben az fizikai, vagy

Telefonszám 394.

Mendel Lázár Fiai sörözője, Torda

Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű 1785

világos korona sörét

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394.

chemiai okokból eredő tömeges pusztulás alakjában jelentkezik. A halak és rákok egészségtana, a betegségek eredete, azok lefolyási módja, valamint az ellenük való védelem és orvosláson kívül mindazon körülmények, amelyek ezen állatok szaporodására és fejlődésére egy vagy más irányban ártalmasak, a halkortani állomás feladatát képezik.

Az állomást hatóságok, egyesületek és magánosok vehetik igénybe. Az e részbeni megkeresések irásában, sürgős esetekben pedig távirati uton intézendők az állomáshoz. Az állomás a hozzáintéztett szakkérdésekben, amennyiben véleményét külön vizsgálat nélkül is megalkothatja, díjmentesen ad utbaigazítást. Anyagok vizsgálatát csak közérdekből indokolt esetekben teljesíti díjmentesen. Egyéb esetekben a vizsgálatokat az ide vonatkozó díjjegyzékben feltüntetett díjak ellenében teljesíti.

A hatóságok részére kiadott utasításban a miniszter különösen arra hívja fel a figyelmet, hogy az új kísérleti állomás feladata a közvizeket szennyező olyan vízhasználatoknál, melyeknél a halászat és ipar érdekei ellentétesek, a hatóságot halászati szempontból szükséges intézkedéseknél úgy az engedélyezési, mint a vízrendőri eljárásokban tájékoztatni, nemkülönben a vízfertőzés meggátlása végett tett hatósági intézkedések mikénti végrehajtását ellenőrizni.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kolozsvármegye szőlőmivelésének föllendítése.

Kolozsvármegye részére egy szabályrendelet tervezet készült el a szőlőmivelés előmozdításáról és ezen szabályrendelet-tervezet most az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztályához tétetett át véleményadás végett.

A szabályrendelet célja az, hogy a vármegye azon községeiben, hol a szőlők a filoxera pusztításai miatt megsemmisültek, illetve mindenütt, hol a szőlészet fejlesztése kívánatos, az hatósági gondoskodás tárgya legyen. Népies előadásokkal, községi mintaszőlők beállításával, szőlőoltványok előállításával és a népnek minderre való gyakorlati oktatásával akarja a tervezet a célt: a szőlőtermesztés fejlesztését és meghonosítását elérni. A törvényhatóság mindezen célok keresztülvitelénél szaktekintetekben az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztályának tevékenységét fogja igénybe venni, a cél megvalósítása körül fölmerülő személyi kiadásokat és a dologi kiadások egy részét a törvényhatóság mezőgazdasági pénzalapja, esetleg más fölhasználható pénzalap útján fogja fedezni. A mintaszőlők kezelőinek kitanítására és működésük ellenőrzésére szakértelemmel bíró vándortanító alkalmazásáról fog gondoskodni.

Ez a szabályrendelet-tervezet tartalmának lényege. Üdvös cél, okos kezdeményezés és alkalmas eszközök megjelölése foglaltatik ebben a tervezetben, amely hivatott arra, hogy

szabályrendeletté válva Kolozsvármegye régen szép szőlészetét újra fölvirágoztassa és a kiskisgazdák körében új és jövedelmező termelési ágat honosítson meg. Új korszak beköszönésének bizonyossága ez a szabályrendelet-tervezet, új korszaknak, amely Kolozsvármegye mezőgazdaságának fölkarolására irányul és amely új korszak szelleme gróf Bánffy Miklós főispán beköszöntőbeszédjének szavaival vonult be. Örömmel látjuk, hogy Kolozsvármegye főispánjának azon szavai, hogy a mezőgazdaság föllendítésére, a népjólét emelésére irányul majd legfőbb törekvése: nem elszálló ígék, hanem komoly és hasznos tetteknek hirdetői voltak.

— Kiskisgazdák tanulmányútja. Az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztálya a vármegyei belső kiskisgazdák gazdálkodási rendszerének emelése érdekében elhatározta, hogy a brassóvármegyei Barcaságba, ahol a szász kiskisgazdák igen fejlett mezőgazdálkodást üznek, tanulmányi kirándulást rendez a folyó évben, az aratás betelejezte után, az őszi földmívelési munkák megkezdésének időtáján. Ez a terv most már bizonyosan megvalósulhat, mert Darányi földmívelésügyi miniszter átlátva egy ilyen tanulmányút nagy hasznosságát, jóakarattal támogatásában részesíti azt és a kereskedelemügyi kormány az utazási kedvezmény megadásával is előmozdítja azt a törekvést, hogy 15—20 kolozsvármegyei kiskisgazda szemlélje és tanulmányozza, meg a barcasági szász kiskisgazdák igen fejlett mezőgazdaságát és társadalmi szervezetét.

— Hogy áll a külföldi komló? Mig a mi komlós vidékeinken szerencsésen váltakozik esős idő szép idővel, addig a középeurópai komlósvidékeken nagyon egyenetlen, különösen hűvös éjjellekkel, s így a pár hét óta grassáló komlólevéltetű mindinkább szaporodik, pedig már is sok munkát, permetező anyagot használtak el, hogy a bajtól megszabaduljanak. A cseh Daubai, Poleppi járásokban általános a hamuféreg fellépése, a komlóindák nem bírnak fejlődni; a drótosmivelés még egészségesebb! Michelubban is gyenge a terméskilátás, valamivel javult a kép a felső-ausztriai kertekben, s közepes az állapot Stájerországban. A bajor Hallertauban kielégítő a komló állása, ugyanugy a hies Spaltban is, de már Würtembergben megint gyakori a tetű szaporodása s ennek nyomán a korompenész fellépése. A belga komlósvidéken szintén egyenetlen a komló fejlődése, s annyira befolyásolta ez a piacot, hogy 1905. termésnek az ára 10 nap alatt 50 frankról 52 frankra, majd 90 frankra ugrott, közben 1—2 napra felmelegedvén az idő, 65. frankra esett az ár, de a napsugár eltűnével, újból 80 frankra emelkedett az ár 50 kilónként. Az angol ker-

tekben is sokat kell permetezni a hamuféreg ellen, tehát szintén nem éppen fényesek az állapotok.

A komlópiacokon fenti okoknál fogva a tavalyi maradék komló ára javulóban van s a kereslet is állandó. Ugy látszik, az olyan sokat emlegetett hír, hogy a komlóraktárakban sok a tartalékkomló: humbug! Mert hiszen akkor még most nem lenne érdeklődés, pedig új termésre is pl. a Dunántulon 1.60—2 korona kilónkénti árat kínálnak elővételben. Ilyen komlóelővételi üzlettel azonban mindenképpen szivesen óvunk. A *nürnbergi* piacon a hallertai komló 50 kgjéért 70—75 márkát fizettek, másodosztályúért: 60—65 márkát, III. évi 40 koronától lefelé. A *saazi* (cseh) piacon 100—110 kor. a prima, 90—95 kor. a másodosztályú, idegen származású komlóért 70 koronát is fizettek 50 kilónként. Adja az Isten, hogy az idén ne lehessen *olcsóbban* venni két koronánál a magyar komlót!

A bácskai komlótermelő egyesület július hó 14-én Madarason és 16-án Dunacsében tartja meg a komlótermelési tanfolyamokat, augusztus elején pedig Petrőcön rendez egy komlószárító tanfolyamot s kísérletet a mesterséges komlószárítás terén. A fejemegyei gazdasági egyesület pedig július hó 22-én rendez egy komlószárító tanfolyamot Sárbogárd melletti P.-Örsön, ahol az érdeklődőket a mesterséges komlószárítás technikájába gyakorolják be. Valamennyi tanfolyamot az állami vándortanár instruálja. Legújabb hír a komlópiacokról, hogy a Dunántulon elővételben két koronáért veszik a csehek a friss komlót: jó lesz tehát a még pihenő tavalyi termést minél előbb piacra dobni, s pedig az O. M. G. E. bizományossa J. Schwarz saazi bizományos útján. —r—s.

— Komlótrözkönyv. A Bácskai Komlótermelő Egyesülete Szentfűlöpön dr. Pertsy Ferenc elnöke alatt választmányi ülést tartott, amelyen Feldmann Ármint titkár bejelentette, hogy az egyesülete elkészítette a bácskai komlótermelő trözkönyvét. Eszerint Bácskában 60 községben 1888 termelő 1050 kat. holdon termel komlót. Bácskán kívül 910 kat. hold komlóskert van még az országban. Foglalkozott ezután az egyesület a komlószedés alkalmával érezhető munkáshiány megszüntetésére vonatkozó javaslatokkal. Elhatározta, hogy július folyamán Dunacsében és Madarason, komlószedés idején pedig Petrőcön sétáló tanfolyamokat rendez egyrészt a komlóművelés, másrészt a komlószárítás ismereteinek terjesztésére.

— A vetések állása Amerikában. Washingtoni hivatalos jelentés szerint a vetések állása a következő: Őszi buza átlagos állása július 1-én 85.6 százalék, június 1-én 83 százalék. A termés becslése 429,534,000 bushel, (június 1-én) 414 millió 722,000 bushel. Tavasz buza átlagos állása 1.4 százalék (93 százalék). Termésbecslés: 293,221,000 bushel (298,617,000). Tengeri átlagos állása 87.5 százalék, bevetett terület 95,535,000 acre, termésbecslés 2,703,640,000 bushel. Árpa: termésbecslés 149,635,000 bushel.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEK TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű — **gőzcséplőkészletek.**

Külföldi árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

Magánjárók

(uti mozdonyok)

cséplési-, vontatási- és tarló-szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével!)

Olcsó üzem! Tökéletes munka!

Referenciával és bővebb felvilágosítással szivesen szolgálunk.

— A warranshitel és a szőlősgazdák. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete az ősz folyamán napirendre tűzi a warranshitel kérdéséről s akciót indítanak törvényhozási uton való rendezése végett. A mai nyomott boráraknak egyik legismertebb oka a szőlősgazdák pénztelensége. Az egész évi nagy üzemköltség rendszerint kimeríti őket, ősszel esedékesek a szőlőfelújítási kölcsönök is, természetes, hogy ily formán a szőlőbirtokok egy jelentékeny hányada ősszel az ujbort, sőt gyakran a régit is piacra dobja, csak hogy nyomasztó gondjaitól szabaduljon. Ezen a bajon csakis a kézi jelzálog (warrans) kérdés helyes megoldásával lehet segíteni. Arra vonatkozólag, vajjon a gyakorlati kivétel érdekében szükséges lesz-e külön pénztintézetet létesíteni, vagy pedig az üzletkörnek ellátására egy már meglévő pénztintézet is vállalkozni, vagy pedig a warrans-hitel nyújtását nem volna-e célszerű az alakítandó országos borértékesítő szövetkezettel kapcsolatban megoldani, még nem alakultak ki a vélemények; e tekintetben a Szőlősgazdák Országos Egyesületében az ősz folyamán tartandó tanácskozások lesznek hivatva egyöntetű megállapodást létrehozni.

— Mézértékesítés. A Magyar Országos Méhészeti Egyesület tudatja, hogy vezérképviselője, a „Magyar Gazdák Vásárcsarnokellátó Szövetkezete”, a „Magyar Mész” 1906. évi 5. számában közölt szabályzat értelmében a méz alapárát 80 fillérben állapította meg és ennek folytán további intézkedésig:

I. oszt. boxis és lépes méz	K.	1.04
II. „ méz	„	—92
III. „ „ (alapminőség)	„	—80
VI. „ „	„	—64
V. „ „	„	—40

veszi át vezérképviselője, a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete, Budapest. Ezen címre küldendő el a méz, vasut állomás: Budapest, Központi Vásárcsarnok. A beérkező mézet az Egyesület bizottsága osztályozza és ennek megtörténtével a nevezett szövetkezet a pénzt azonnal megküldi. A vasuti szállítást is a szövetkezet fizeti. Küld üres bödönöket is a méz beküldésére, ha az eladó bödönönkint 5 kor. betét küld a szövetkezetnek, mely összeg a bödön visszaküldésekor vissza fizetetik.

— Felhívás! Ugy a gazdák mint a kereskedők becses figyelmét ez uton is felhívjuk e laphoz mellékelt körlevelünk tartalmára, mely beraktározási bizományi, zsák és ponyva üzletünkre vonatkozó figyelemreméltó adatokat tartalmaz. Bővebb felvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújt Hitelbank Áruaktár Kolozsvár pályaudvar.

— Buffaló Bills Wild West amerikai vadlovass társaság eljött tehát Magyarországra is, hogy a Kelet első lovas nemzetét bámulatra ragadja távoli puszták vad fiainak lovas-céreyeivel. Orosz kozákok, amerikai zuavok, az Egyesült Államok szabadságharcosai, arabok, beduinok, amerikai canbysok, lassodobók, Roosevelt Rough Ridersei, indiánok, kubánok, a Far West fiatal leányai, mexikóiak és mind, ami lovas nép él még a földtekén — fájának eredeti lovas-sajátosságával, ősnyerségében mutatkozik be. Méltó, hogy érdeklődéssel kísérjük ezt a

vállalkozást, mely a modern kor petyhüdt emberének az őserőt — bátorságot és ügyességet mutatja be s emellett egy csoportban érdekes néprajzi típusokat állít elénk. Kiemeljük a legátolabbi Kelet harcos kasztjának, a japán »Samurai« csoportjának modern és antik hadi-gyakorlatait. A társaság 18-án és 19-én Kolozsvárt lesz, s azt hisszük, hogy oly látványosságot fognak nyújtani, amelyet érdemes megtekinteni.

— A selyemtolvaj. A leghálátosabb a tolvajlás közül a selyemlopás, amely kisebb mennyiségben is elég sokat képvisel. Az ilyen embert azonban, mint tolvajt ki is zárják a társadalomból. Ép úgy mint kizárják azt az embert is, a ki tagadni meri, hogy az *Első Alföldi Cognac-gyár r.-t. barack pálinkája*, a legjobb pálinka. 1709.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszeheni földhitelintézet”

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével”

biztattam meg. Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek. Bárminemű felvilágosítással, útbiztatással készségesen, díjmentesen szolgállok. Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek. Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybéli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csabító hirdetéseknek vagy »szaladó ügynököknek«, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénztintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség. Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyancsak discreet és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.

A

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselesége

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-báz I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevélkölcsönöket
 nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2 %-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfiai adnak véleményt. 1001

Üzemegyesítés és nagyobbitás végett eladó egy 10-es és egy 12-es Clayton-gyártmányú, valamint egy 6-os magyar állami lokomobil. — Üzemben megtekinthetők e hó 15-ig. Cim: MÓSA Ferenc, Oláh-Kocsárd, u. p. és vnsútállomás: Maroscsapó. o o o

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:
 Felelős szerkesztő és kiadó:
TOKAJI LÁSZLÓ.
 Segéd-szerkesztő:
ÉBER ERNŐ
 A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

„AGRÁRIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság a **szab. osztrák-magyar államvasut-társaság** resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
Egyetememes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.
 Páncélacél-kormánylemez.
 Magasított acél-ekefej.
 Porvédő kerekek.
 Acél gerendely.

Tiszta acélsanyag a járt hámorainkból.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.
 Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmulja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Sürgöncyeim: „Agraria” Budapest, Rövidített leveleim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2.

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

1718

GRAND PRIX a párisi 1900. évi világkiállításon.

1737 II. Kwizda-féle

Restitutionsfluid.

Cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére. — Egy üveg ára 2 kor. 80 fillér. 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősítőül, ina. merevségénél stb. az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat.

Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz 1.40 K — 1/2 doboz 70 fillér.

KWIZDA-féle szabadalmazott Lászárvédő gummból. Pneumatic-lászárvédő gummból és légpárnával

szürke, fekete, balina és fehér színben és négy nagyságban készíttetnek és pedig a bal és jobb lábak részére, a-b-nél mért terjedelem szerinti:

1 sz. . . . 20-22 cm. 3. sz. . . . 24-27 cm.
2 sz. . . . 22-24 cm. 4. sz. . . . 27-30 cm.

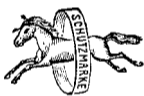
Ára darabonként

1. sz. Kor. 5-50, 2. sz. Kor. 5-90, 3. sz. For. 6-40, 4. sz. Kor. 7-30
1. sz. Kor. 5-90, 2. sz. Kor. 6-40, 3. sz. Kor. 6-80, 4. sz. Kor. 7-70

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve. Főraktár:

KWIZDA JÁNOS FERENC

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógy szerész, Korneuburg, bei WIEN.

Legyek

istállóból, konyhából, mé-szársekből, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha Légy-Bonodor ral megszeliük. — Legjobb már tavaszkor! — Egy kiló elegendő 25 □ méterre. 5 kiló, leírással, 6 korona, franco, utánvétellel

FODOR FERENC

Budapest,

Kisfaludi-utca 40. szám.

1721. I.

Hirdetések a legjutányosabb árban fölvetetnek a kiadóban.

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cím:

Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.

1762

Telefon 311.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em. Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,953,240.—
Tartalékok	601,268.93
Összesen:	2,554,503.93 K.
1901. évi fölőslég	90,349.— K
1902. " " " " " "	59,782.26 " "
1903. " " " " " "	109,331.73 " "
1904. " " " " " "	72,438.23 " "
1905. " " " " " "	61,730.60 " "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványanal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK ÉS KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE

BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETE)

Függőágy: 2.75 frt-tól

Gyermekbutor nagy választékban. Lawn-Tennis kerítő háló Függeszvényen álló szemekkel feketére kátrányozva 6 mtr. 6 frt-tól.

Vízmentes ponyva és zsák

Lóháló: párja 8 frt-tól

Osszehajtható kerti butor nagy választékban.

Kötél hágcsó: 4 mtr. 6 frt.

Tornatermek berendezése és felszerelése

Teke baba eszélyo.

Szertornák hadsereg részére.

Mindennemű kötélárú hosszú szálú kenderből

Osszehajtható tamlászék. csikos vitorlavárosszal drb. 3.60 frt-tól.

Valódi angol Lawn Tennis la bda tzt. 3 frt. 50-tól.

Valódi angol amer. Racket 3 frt. tól.

Gyűrűhinta stabilizálható kőtelén 3 frt-tól.

TELEFON: 15-56. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan foganatosítanak. ALAPÍTOTT: 1878.

Gyakorlatban kitünően bevált.

Számos elismerés.

Nedves falak Istálló mennyezetek

gyökerezés kiszáritása, tökéletes páramentesítés, „KOSMOS“ hornyolt asphalt lemez alkalmazásával.

Részletes ismertetés az „Erdélyi Gazda“ 1906. évi 7. és 8. számaiban is megjelent.

GREIF ANTAL

okl. mérnök műszaki irodája

Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.

— Telefon 89-24. —

Mindennemű felvilágosítás, minta, ismertetés és költségvetés díjmentes.

1679

Közp. viselők kerestetnek.

GŐZEKÉKET, = GŐZ-UTIHENGEREKET =

1758

és

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50

BUDAPEST—KELENFÖLD

a vasútállomással szemben.

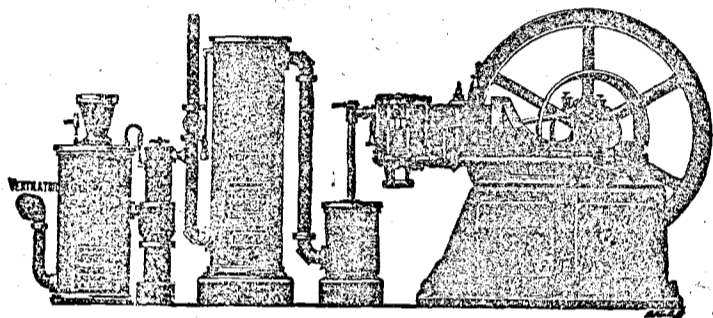
RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
gépek szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olaj-
gyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúrók. 1475

1465.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomobilok, szivó-gáz-motortelepek 2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

THOMASSALAK-LISZT

Csillag-
védjegyűa legjobb és legolcsóbb
foszforsavas műtrágyaminden kalászos-, kapás- és takarmánynövény
(lóhere, lucerna, etc.) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is.

Szíveskedjék a védjegyre, ólomzárra és tartalomjelzésre ügyelni!!!

KALMÁR VILMOS

BUDAPEST, VI. KER., TERÉZ-KÖRUT 3. SZ.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin. vezérképviseelője
a magyar köröna országainak területén. 1747

Elpusztíthatatlan

minőségű

juta-, len- és kender-

zsákok

legtisztább magyar lenből készült
vízhatlan vitorlavázon és
juta kazal, gép- és
szekértakaró

ponyvák

bármily nagyságban gyári
áron 1738

kölcsönzsákok

minden célra

kölcsönponyvák

vasuti kocsik, szekér, behordási, rostaalj és repce-
ponyvák és asztagtakarás-
hoz legmérsékeltőbb köl-
csöndij ellenében

Kölcsön és vételre

vizmentes esőköpenyek

Hungária

kétszer sodrott favéges kézi

kévek ötelek.

130, 140, és 150 centiméter
hosszbanMinden anyag töltésére al-
kalmatlan egyszerűhasznált
zsákok vétele és eladása:

Nagel Adolf

zsák- és ponyva-
nagyraktár és kölcsön-
intézetében.

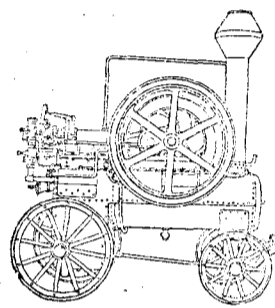
BUDAPEST,

V., ARANY JÁNOS-utca 10.

Sürgöncim:

„Nagel, Budapest.”

Vidéki telefon: 35—92 sz.

Beck és Gergely

Budapest, V.,
Váci-ut 12.

1725

Benzinmotoros cséplőkészletek. Teljes malomberendezések.

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.
Teljes olajgyári berendezések.
Elismert legjobb kivitelben szállítat-
nak s mindenkor raktáron megte-
kinthetők.

BONODOR-folyadék!

A legbiztosabb árnyékszékcszapot húzamosabb
időre rögtön eltávolítja. Bruttó 5 kilogrammos bádóg-
szelenczében bérmentve 7 korona 50 fillér. — Ele-
gendő 1 évre. 1 kiló próbacsomag 2 korona 50 fillér
szállítás nélkül.BONODOR-POR 5 kilós csomagokban 7 korona
bérmentve. — 1 kiló próbacsomag 2 korona szállí-
tás nélkül. 1721. II.A gazdaságban használjuk: különösen istálló-
ban, ólban, az alomra szórva A trágya úgy a vető-
magvak conserválására. Bővebb felvilágosítással szol-
gál Fodor Ferenc, Budapest, Kisfaludy-u. 40.

Motor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz
alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ. brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.
Benzin adómentességére vonatkozó eljárást
illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott kész-
séggel megadjatik. 1687.

= Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök =

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszereint 11-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános
terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmas. — Ez évi újdonságainkról szíves-
kedjék ingyen árjegyzéket kérni — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve.

Sürgöncim: Kalmár-rostagyár.